

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt duo Indices, unus Titulorum initio Operis, alter rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

§. III. De Pretio Simoniaco.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75232)

æstimatio laboris, lucri cessantis, damni emergentis: quod si fieret, Simonia non subterfugeretur, quod excessus ille non intuitu laboris, sed precum, aut Beneficij desiderati factus censeatur.

105 Denique, ut Navar. c. 23. cit. n. 106. Sanch. l. 2. conj. mor. c. 3. dub. 26. n. 5. & alij advertunt, potest aliquid mediatori dari absque pacto tacito, vel expresso ad habendum ipsum benevolam, modò sistatur intra limites solius spei, seu temporale detur omnino gratuito, ac liberaliter solum cum spe, quod accipiens ex gratitudine sit exhibiturus obsequium. Tutius agunt, qui hujusmodi mediatoribus dant, vel promittunt temporale post preces, vel commendationem jam in terpositam pro Beneficio obtinendo; nam istud nec Simoniacum, nec aliunde illicitum est, modò nullum pactum expressum, vel tacitum de illo præcesserit. Reiffenstuel n. 129. si enim Spirituali jam accepto, licet ipsi etiam conferenti Spirituale ex gratitudine, promittere, dare, aut præstare temporale, multò magis id promittere, aut dare licebit intercessori.

106 Argumenta n. 101. in contrarium allata facillè dissolvi possunt. Ad 1. licet intercessio, & commendatio, pro Beneficio obtinendo facta, de se sint aliquid temporale, & propterea pretio æstimabile; quia tamen viam parant ad obtinendum Beneficium, & conf. referuntur ad Spirituale, ob hanc connexionem naturam Spirituales induunt: imò qui dat temporale pro istis, potius dare censetur illud propter Spirituale obtinendum, quàm propter preces, utpote quas non curat alia ex ratione, quàm quòd connexionem aliquam habeant cum Spirituali. Ad

2. negatur paritas inter preces, & informationem; hæc enim solum est applicatio meritum, quæ deinde movet Collatorem ad Beneficium conferendum: ut adeo Navar. n. 106. cit. Suar. c. 53. n. 7. Dian. p. 11. tr. 6. resol. 31. Barbol. in c. 14. n. 4. fin. b. tit. Moyà p. 2. qq. select. tr. 2. D. 1. q. 4. n. 9. Zœl. hic n. 69. Wiestner n. 63. Reiffenstuel n. 125. cum communi aliorum ita dantem, & accipientem meritò à crimine Simoniæ absolvant: Quod verum est speculativè saltem loquendo; nam, ut idem P. Reiffenstuel l. cit. advertit, in praxi hujusmodi Informationes pro temporali vix, aut rarò absque Simonia petuntur, & præstantur, eo quòd pecuniæ, vel aliud temporale ordinariè non pro sola, & nuda veritatis informatione (utpote quæ plures parùm juvaret ad finem intentum) sed etiam pro precibus, intercessione, & commendatione dentur: qua ratione jam committitur Simonia. Ad 3. sententia Aravij videtur carere sufficienti probabilitate, & quia viam Usuris aperit, periculosa est; nam volens lucrari ex muruo, illud petenti facillè potest dicere, se non daturum, nisi Titio intercedente, & tunc cum Titio paciscetur, & aliquid pro mutationis officio accipiet.

Examiniari hæc solent plures aliæ questiones, & præsertim quomodo, vel quando Simonia committatur per Beneficiorum renuntiationem, permutationem, transactionem ad terminandam litem super Beneficij proprietate ortam; sed de primo jam satis dictum est Libr. 1. Tit. 9. à n. 23. de secundo Libr. 3. Tit. 19. per totum, de tertio Libr. 1. Tit. 36. n. 10. ad quos proinde in re ista recurri poterit.

§. III.

De Pretio Simoniaco.

S U M M A R I U M.

108. In Simonia necessariò debet intervenire pretium.
109. 110. Quid hoc nomine intelligatur in Simonia?
111. Triplex communiter dicitur.
112. Munus à manu.
113. Ab obsequio.
114. Et à Lingua.
115. &c. Quando Munus, vel obsequium constituat Pretium Simoniacum?
120. &c. An pretij Simoniaci rationem habere possit etiam res Spirituales?
124. &c. Aut cessio Beneficij prius obtenti facienda ab eo, cui aliud Beneficium conferatur?
126. &c. An Simoniaca sit Pactio solvendi debita ab Antecessore in Beneficio nomine Ecclesie contracta?

129. &c. Vel expensas, pro Beneficio litigioso ab eodem factas?
134. &c. Utrum rationem pretij Simoniaci habeat, quod datur ad redimendam vexam, quæ quis impeditur à Beneficio obtinendo, vel obtento pacificè possidendo?
139. &c. Quid requiratur, ut redemptio vexæ in Beneficio accepto sit licita?
142. &c. An qui injustè impeditur ab acquirenda possessione Beneficij sibi collati, possit pecunià vexationem redimere?
146. &c. An dari absque Simonia possit pecunià Electoribus, ne eligant indignum, vel minus dignum?
149. &c. Quenam circumstantiæ considerandæ sint, ut cognoscatur, an munus aliud quod temporale habeat rationem pretij Simoniaci?

Alte-

108 **A**lterum Simonia constitutum juxta dicta n. 6, est Pretium: quod ita necessario in Simonia intervenire debet, ut absque illo nulla committi Simonia possit. Patet ex definitione ejusdem n. 3. data, ubi dictum est, quod Simonia sit studiosa voluntas emendi, vel vendendi aliquid spirituale, vel spirituali annexum. Est autem Emptioni Venditioni essentiale, ut in ea interveniat pretium l. inter 2. §. sine pretio 1. & l. pacta 72. ibi, Emptionis substantia consistit ex pretio ff. de contrab. empt.

109 **Q**uæritur 1. quid nomine Pretij hoc loco veniat? **R.** Quamvis in Emptione Venditione pretium consistere debeat in pecunia numerata, & si alia res detur, quam pecunia v. g. bos pro equo, non sit Emptio, sed Permutatio l. origo 1. §. sed an 1. ff. de contrab. empt. quia tamen in materia Simonia nomine Emptionis Venditionis, ut n. 45. dictum est, intelligitur omnis contractus onerosus, & utrinque obligatorius, ideo etiam Pretij nomine hic venit quæcunque res temporalis pretio æstimabilis, & afferens utilitatem temporalem. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 1. n. 13. Lotter. l. 3. de re Benef. q. 29. n. 97. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. §. 2. pr. Pirhing hic n. 2. §. dicitur 4. fin. Engl n. 10. König n. 16. Reiffenstuel n. 56. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 134.

110 Pretium hoc in Jure Canonico frequenter appellari solet Munus, quo nomine hic non intelligitur donum liberale, & gratuitum, sed potius debitum Justitiæ commutativæ, quod ex vi conventionis onerosæ, & reciprocæ præstari, & exigi solet: adeoque gravamen aliquod est, & onus. Quæ acceptio Munerum frequenter etiam usurpatur in Jure Civili, in quo Officia, seu obsequia, & Tributa, quæ, tanquam ex Justitiâ debita, præstari, & exigi solent, munera appellantur, prout videtur in toto Tit. ff. de Muner. & honorib. Laym. c. 8. cit. n. 25. Engl hic n. 11. Pirhing n. 135. Schambog. n. 110. §. circa banc.

111 **Q**uæritur 2. quotuplex sit Munus, seu Pretium Simoniacum? **R.** Triplex communiter dicitur, scilicet Munus à manu, Munus ab obsequio, & Munus à lingua. Habetur divisio ista can. ordinationis 113. can. sunt nonnulli 114. caus. 1. q. 1. & can. Salvator 8. caus. cit. q. 3. & posteriora non minus, ac primum, habere rationem Pretij, ac sufficere ad constituendam Simoniam, constat tum ex cit. textibus, tum etiam ex toto hoc titulo.

112 Munus à manu dicitur quæcunque res temporalis pretio æstimabilis, sive deinde sit mobilis, sive immobilis, corporalis, vel incorporalis; nam etiam Jure. Census, Pensiones, Mutuatio pecuniæ, Solutio debiti, vel Solutionis dilatio rationem muneris à manu habent, & pretium Simoniacum constituent can. totum 6. caus. 1. q. 3. c. et si R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

questiones 18. c. tua nos 34. c. intantum 36. b. tit. Neque refert, utrum res ista præstetur verè, an virtualiter, & æquivalenter; nam etiam, qui debitum alteri remittit, aut se remissurum promittit, ut spirituale donum consequatur, Simoniacus est can. talia 1. caus. 8. q. 3. c. si quis 45. b. tit. c. veniens 10. de testib. Navar. Man. c. 23. n. 101. Suar. l. 4. c. 38. n. 1. & seqq. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 25. not. 2. Wagnereck in c. 12. b. tit. not. 1. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 11. Zœf. hic n. 57. & 58. Valens. §. 2. n. 3. Engl n. 11. Pirhing n. 136. Schambog. n. 111. König n. 16. Wiestner n. 23. Reiffenstuel n. 59. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 135. & 136.

Munus ab obsequio sunt quæcunque obsequia, & servitia e. g. famulatus, administratio rerum, negotiorum gestio &c. facta ex pacto, vel sub obligatione rei spiritualis conferendæ c. cum essent 12. b. tit. Abb. ibid. n. 5. Suar. c. 39. n. 2. Laym. l. citi not. 4. Wagnereck not. 2. Zœf. n. 76. Pirh. n. 137. Schambog. n. 112. Reiffenstuel n. 60. Magnif. P. Schmier n. 137. cum reliquis supra. Ubi tamen est distinguendum, utrum in pactum veniat obsequium spirituale, an verò temporale; nam si hoc secundum, committitur Simonia Juris naturalis, & Divini. Excipitur, si illud annexum sit rei spirituali e. g. Beneficio ante hujus collationem, sicut quandoque, Beneficio annecti solet munus docendi Theologiam, vel Grammaticam, cantandi, ministrandi in officio Sacrificæ &c. hoc enim eventu Beneficium concedi potest ea conditione, & pacto, ut Beneficiarius his oneribus satisfaciatur, modò illa annexa sint Beneficio ab habente legitimam potestatem annectendi. Suar. c. 39. n. 8. & 9. Si secundum, cum in hoc casu non intercedat aliquid temporale, committetur Simonia solum Juris Ecclesiastici, & quidem tum solum, quando hujusmodi obsequium non est aut ex natura sua, aut aliunde ex dispositione Juris annexum Beneficio; nam si annexum ita sit, sicut Canonicatui annexum est onus assistendi Choro, & Beneficio Curato onus administrandi Sacramenta &c. patet sub tali onere Beneficium conferri posse, imò & debere, cum obligatio ejus sit imbibita actui.

Munus à lingua denique vocantur laudes, commendationes, preces, v. g. si quis alicui, apud Principem gratiose, conferat Beneficium cum pacto, ut hic apud Principem interponat pro conferente suas preces, commendationem, intercessionem &c. pro obtinendo favore, vel gratia certa, quam ipse desiderat. Abb. in c. tuam 10. de etat. & qual. n. 3. Navar. c. 23. n. 102. Suar. c. 40. n. 13. Laym. n. 26. not. 3. Wagnereck not. 3. Zœf. n. 79. Pirhing n. 138. Schambog. n. 113. Reiffenstuel n. 61. Magnif. P. Schmier n. 142. & 143. cum cit. Neque refert, etsi intercessio ordinetur ad aliquid
I
spi-

spirituale, e. g. ad impetrandum per eam Beneficium Ecclesiasticum; quia intercessio hæc in se est aliquid temporale. Ergo dum pro ea Beneficium datur, jam datur spirituale pro temporali; conf. committitur Simonia. Simili modo, ut rectè notat Suar. c. 40. n. 13. & Palao p. 3. n. 8. Simoniam conventionalem committit, qui non vult conferre Beneficium, nisi persona nobilis, quam desiderat obligatam sibi habere, istud à se petat, ut sic occasionem habeat eam personam sibi demerendi; est enim talis gratia, & favor, qui à Collatore Beneficij hoc casu expostulatur, pretio æstimabilis, conf. Spirituale iterum datur pro temporali.

115 Quæritur 3. quando Munus vel Obsequium ei, qui rem spirituales exhibet, præstitum, constituit pretium Simoniacum? R. Tunc solum, quando non fit purè, sed sub conditione, aut pacto expresso vel tacito, vel cum exactione, aut animo commutandi illud pro spirituali, vel ad conferendum alterum obligandi: & hoc modo fieri præsumitur, quando antecedit exhibitionem rei spiritualis. *Contra*, si hujusmodi munus detur, vel obsequium præstetur purè, & sine conditione, pacto, exactione, vel animo commutandi, vel alterum sibi obligandi, maximè si hoc fiat post exhibitionem, rei spiritualis, talis datio, & obsequij præstatio libera erit à labe Simoniacæ; quia erit merè gratuita secundum dicta n. 66. & textus *can. quàm pio 2. can. sicut Episcopum 3. Sc. caus. 1. q. 2. c. etsi quæstiones 18. c. dilectus 30. fin. c. tua 34. h. tit.* Suar. l. 4. c. 45. n. 4. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 118. Laym. c. 8. n. 26. Zœf. hic n. 76. Pirhing n. 138. Wiestner n. 24.

116 Hinc Simonia non est 1. si detur Beneficium aliquod alicui intuitu solius consanguinitatis, vel amicitia. Azor. p. 3. l. 12. c. 2. Suar. c. 37. n. 6. Zœf. hic n. 72. Pirhing n. 139. Reiffenstuel n. 65. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 159. & communis DD. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 5. ad 3. Ratio est, quia licet motivum consanguinitatis, vel amicitia sit motivum temporale, non tamen est aliqua compensatio temporalis pro Beneficio, utpote cum Beneficij collator in vicem Beneficij collati nihil accipiat: dat igitur illud omnino gratis; conf. locus Simonia non est, sicut non est in casu, quo Beneficium confert, ut mer Beneficiatum favorem, & gratiam humanam aucupetur. *Neque obstat*, quòd SS. Canones improbant collationem Beneficij ex motivo consanguinitatis; non enim improbant tanquam Simoniacam, sed tanquam ex minùs sincero affectu profectam, & tum solum, quando consanguinei alijs dignioribus præferuntur: & in hoc sensu intelligendum est c. un. Ut Eccl. Benef. sin. dim. confer. nam casu, quo consanguineus æquè dignus, aut dignior est alijs, & ali-

unde Scandalum nullum sequitur, potest ille absque peccato cæteris in collatione Beneficij præferri; sicut enim vinculum sanguinis non debet esse adjumento, ut ejus intuitu dignioribus quis præferatur, ita nec debet esse alicui impedimento, quo minùs ad Beneficia eluctari possit.

2. Non est Simonia simpliciter ora re, rogare, intercedere, laudem, aut recommendationem afferre ad Collatorem, vel Patronum, ut sibi, vel certo alicui conferat Beneficium, vel aliud quid spirituale. Item non est Simonia, si intuitu solius intercessionis, commendationum, aut precum absque alio tacito, vel expresso pacto Collator conferat, vel Patronus præsentet ita commendatam arg. *can. latorem 121. can. filium 122. caus. 1. q. 1. c. tua nos 34. h. tit.* Suar. c. 40. n. 2. Laym. c. 8. n. 26. Zœf. hic n. 79. Pirhing n. 138. Reiffenstuel n. 63. Friderich n. 123. Magnif. P. Schmier c. 1. cit. n. 244. Ratio est, quia, qui dat aliquid, quod rogatur, nulla ratione illud vendit, sed omnino gratis dat; conf. Simoniam non committit. *Conf.* ex universali totius Orbis Christiani praxi, & consuetudine, quâ constat, preces, & commendationes ad obtinenda Beneficia pro se, & pro alijs ubique, etiam apud Sedem Apostolicam liberè interponi, & intuitu earum Beneficia nonnunquam conferri. *Proceditque* hoc probabilis etiam, quando intuitu hujusmodi precum, & commendationum Beneficium conferretur indigno; licet enim ita conferens graviter peccet juxta dicta *Libr. 1. Tit. 14. n. 37.* non tamen committeret Simoniam, cum non det spirituale pro temporali, seu ad hoc obtinendum pro illo. *Neque obstat can. ordinationes 113. caus. 1. q. 1. ubi asseri videtur, Simoniam esse spirituale dare pro precibus; quia ibi sermo non est de precibus, quibus spirituale datur, sed de illis, quas per spirituale impetrare nititur is, qui dat spirituale secundum dicta n. 102.*

3. Non est Simonia dare Beneficium, 116 vel aliam rem spirituales propter preces armatas, sive gravem merum injustè incussum, si nullum interveniat pactum. Suar. c. 37. n. 10. Less. c. 35. n. 119. Zœf. hic n. 83. Pirhing n. 140. Friderich n. 116. & hoc teste communis aliorum contra *Durandum*, & alios paucos. *Ratio est*, quia collatio, vel resignatio Beneficij non fit tanquam pretium, cum quo cessatio injuriæ commutatur, sed tanquam medium spirituale offertur gratis ad tollendam injustam vexationem temporalem. Aliud foret, si quis daret, vel resignaret Beneficium alicui sub ea conditione, & modo, ut alter vicissim promittat, quòd futuro tempore nullum injustum damnum collatori, vel resignanti illaturus sit: tunc enim Simonia committi videtur, cum alteri imponatur nova obligatio in commo-

dum exigentis ultra illam obligationem, quâ quis tenetur ex naturali lege Justitiæ neminem lædere, quæ obligatio est pretio æstimabilis; nam pretio æstimabilis est securitas in futurum, quæ per hujusmodi pactum præstatur. Suar. n. 16. Less, n. 120. Zoesl. l. cit. v. quæ ita procedunt. Pirhing n. 140. Reiffenstuel n. 66.

119 4. Non est Simonia, si Collator e. g. Episcopus Beneficium debitori conferat timore amittendi debitum, sive ut debitum ab ipso consequi possit, modò pactum nullum intercedat, per quod imponatur nova obligatio in futurum debitori; nam hoc casu petit Episcopus, quod suum est, adeoque adhuc gratis confert Beneficium. Suar. c. 37. n. 18. Zoesl. n. 85. Pirhing n. 141. Aliud foret, si conferretur Beneficium, addito novo pacto securitatis in futurum; nam istud est onus pretio æstimabile.

120 Queritur 4. an Pretium Simoniacum constituere etiam possit res spiritualis? Certum est 1. quòd hujus pretium ex dispositione saltem Juris positivi Ecclesiastici constituunt Beneficia relativè ad se invicem, ut patet ex c. questum 5. c. cum olim 7. de ver. perm. & dictum est supra n. 19.

Dubium est, an id contingat etiam circa alias res spirituales? Affirmant Richard. in 4. dist. 25. art. 3. q. 1. Paludan. ibid. q. 2. n. 15. & alij apud Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 30. n. 3. id desidentes ex c. fin. de pact. ubi tanquam Simoniacæ generaliter rejicitur omnis pactio circa rem spirituales.

121 Sed dicendum, rem verè spirituales, extra materiam Beneficialem, & cum Beneficijs connexam, per se rationem pretij Simoniaci non habere respectu alterius rei verè spiritualis. Ita Gloss. in c. cit. v. cessare, Abb. in c. statumus 2. de Transact. n. 5. Sor. l. 9. de Just. q. 5. in fin. Azor p. 3. l. 12. c. 3. q. 2. Suar. c. 30. cit. n. 4. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 31. Laym. l. 4. in 10. c. 8. n. 7. Palao tr. 17. D. 3. p. 15. n. 1. Vallens. hic §. 2. n. 2. Zoesl. n. 76. v. quantum. Engl. n. 10. Pirhing n. 123. §. 124. König n. 16 v. verum. Wiesner n. 20. Reiffenstuel n. 226. §. 227.

122 Hinc absque Simonia, vel periculo ejus committendæ propria autoritate commutari possunt Reliquiæ pro Reliquijs, fundio spiritualis pro alia simili functione spirituali, vasa, & vestes Sacræ pro alijs hujusmodi vestibus, & vasib, quæ quoad materiam sunt ejusdem valoris. Similiter, spectato solo Jure naturali, autoritate propria, & nunc post prohibitionem Juris positivi Ecclesiastici, cum autoritate Episcopi sine Simonia permutari inter se possunt Beneficia Ecclesiastica.

123 Ratio est, quia malitia Simoniacæ, ut n. 5. dictum est, in hoc consistit, quòd spirituale in æstimationem veniat pro pretio temporali, hoc autem non fit in casu, quo unum R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

spirituale datur pro alio spirituali. Ergo dari pro illo potest, juxta illud, Gratiam pro gratia. Joan. 1. v. 17.

Ad c. fin. & alios textus, qui in contrarium allegari solent, dico, illos intelligendos tantum de pactioibus inhonestis, qualis non est, quâ spirituale datur pro spirituali, extra materiam Beneficialem.

Queritur 5. an pretij Simoniaci rationem habeat cessio Beneficij prius obtentum, facienda ab eo, cui aliud Beneficium confertur? 1. Distinguendo, an Beneficium obtentum, & obtinendum incompatibilia sint, an contrà sint compatibilia.

Si primum, periculum Simoniacæ non est, ut bene Gloss. in c. ad audientiam 31. de Rescript. Abb. in c. significasti 4. de Elect. n. 6. Garc. p. 8. de Benef. c. 2. n. 22. Sanch. l. 2. conf. c. 3. dub. 25. n. 9. Gibalin. de Simon. q. 16. coroll. 8. Carden. Cris. Theol. dissert. 27. n. 120. Wiesner hic n. 27. Ratio est, quia quando Beneficium obtinendum est incompatible cum Beneficio prius obtento, obligatio dimittendi prius obtentum Collationi inest ipso Jure, ut dictum est Libr. 3. Tit. 3. n. 105. & seq. atqui illa, quæ ipso Jure tacite insunt, sine labe Simoniacæ exprimi in traditione rei spiritualis possunt, ut Regulæ instar præter D.D. cit. tradunt Felin. in c. ad audientiam cit. n. 8. Flamin. l. 7. de Resign. q. 7. n. 22. Barbof. in c. significasti 4. de Elect. n. 6. & communiter ceteri. Ergo &c.

Si secundum, talis Beneficij dimissio habet rationem pretij Simoniaci, saltem ex dispositione Juris Ecclesiastici, ut cum cit. docet Palao tr. 17. D. 3. p. 3. n. 5. & hoc teste communis sententia. Ratio est, quia per tale pactum Collatarius subiret onus indebitum, & obligationem aliunde non imminentem. Idem dicendum, si Beneficium prius obtentum cum obtinendo quidem esset incompatible, sed exigatur, ut illud Collatarius dimittat ante pacificam obtentionem secundi; nam ante hanc non tenetur illud Jure dimittere.

Queritur 6. an Simoniacæ sit pactio, quâ à Clerico resignante Ecclesiam, vel Prælaturam transfertur in resignatarium obligatio solvendi debita, nomine Ecclesiæ, vel Prælaturæ contracta? Affirmant Joan. Andr. Peter. de Sen. Gammar. apud Flamin. l. 14. de Resign. q. 7. n. 64. quia per talem pactio-nem onus imponitur resignatario, quod pretio æstimabile est, ut adeo videatur dari temporale pro spirituali, & talis obligatio videatur habere rationem pretij Simoniaci.

Sed tenenda est negativa sententia cum eodem Flamin. l. cit. n. 65. & ratio est, quia, ut n. 124. dictum est, quæ Jure insunt, exprimi, & in pactum deduci possunt. Inest autem resignatario ipso Jure obligatio solvendi debita, ratione Ecclesiæ contractæ, licet non exprimantur, per c. ad hoc 1. de Solut. ubi Successor, in Ecclesia, vel Prælatu-

tura Canonicè institutus, obligatur ad solvenda hujusmodi debita. Ergo &c.

128 Ex quo cadit Argumentum contrarium; nam Simoniacam pactionem constituit solum illa expressio, quæ novam obligationem affert, vel antiquam adauget. Talis autem non est in casu dato; quia solum in-existentem declarat. Ergo &c.

129 Queritur 7. an is, qui pro Beneficio litigioso multas expensas fecit, si deinde illud, postquam possessionem pacificam illius adeptus est, resignet cum onere, ut resignatarius sibi solvat expensas, quas pro lite fecit, Simoniam committat? Negant aliqui, à Suar. l. 4. c. 35. n. 24. tacitis nominibus relati, ex ratione, quia ita resignans adhuc Beneficium tribuit gratis, nullumque lucrum temporale exigit, sed solummodo se servat indemnem.

130 Sed melius tenetur affirmativa cum eodem Suar. l. cit. cui ad stipulantur Flamin. de resign. l. 14. q. 7. n. 1. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 94. Palao tr. 17. D. 3. p. 17. n. 15. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 20. Zoesl. bic n. 68. Wiestner ibid. n. 30. & teste Flamin. l. cit. Rota in una Canonicali s. Andr. 19. Oct. 1553. Ratio est, quia obligatio solvendi expensas istas non est annexa ipsi Beneficio; cons. nova est. Atqui ubi imponitur obligatio, quæ ipso Jure non inest, committitur Simonia. Ergo &c.

131 Conf. pactio, quæ Resignatarius obligatur ad compensandos labores, & expensas, quas resignans fecit pro affectatione Beneficij resignati, juxta omnes Simoniacæ est, ideo præcisè, quia illæ expensæ, & labores non sunt annexi per se Beneficio. Igitur ob eandem rationem etiam Simoniacæ erit pactio, quæ resignatarius obligatur ad solvendas expensas. Quas resignans fecit in litem pro Beneficio resignato.

Ad Argumentum contrarium dico, Beneficium hoc casu non dari gratis, sed titulo oneroso; quia datur pro obligatione solvendi expensas, quæ pretio æstimabilis est, cum resignanti sit lucro, oneri verò resignatario.

132 Queritur 8. an obligatio solvendi hujusmodi expensas, & subeundi alia onera, ex natura sua, aut fundatione Beneficio non annexa, à resignante in resignatarium transferri possit auctoritate Apostolica? Affirmative: imò resignans, & resignatarius de ijs transferendis prævio tractatu convenire inter se absque periculo Simoniacæ possunt: non quidem absolute, sed sub conditione futuri beneplaciti, & approbationis Apostolicæ. Et quidem, quòd absolute super hujusmodi onerum translatione non possint inter se auctoritate propria convenire, patet ex c. cum Clerici 6. c. fin. de Pact. c. questum 5. & c. cum olim 7. de rer. permut. ubi hujusmodi pactiones, propria pacifcentium auctoritate factæ, tanquam Simoniacæ, aperte reprobantur.

Quòd verò tales conventiones, & promissiones de Beneficij, factæ sub conditione beneplaciti Apostolici, & in Pontificis voluntatem collatæ, licitæ, & à vitio Simoniacæ immunes sint, præter alios docent Felin. in c. ad audientiam 31. de rescript. n. 3. Navar. Man. c. 23. n. 107. Flamin. de Consistent. q. 40. n. 38. Suar. l. 4. c. 24. n. 24. Sanch. l. 4. conf. c. 3. dub. 39. n. 2. Card. de Luca tr. de Benef. disc. 36. à n. 24. & tr. de Canon. disc. 29. n. 4. Wiestner bic n. 31. Ratio est, quia tunc, quæ ex tali tractatu præstanda sunt, præstari censentur non tam ex conventionem resignantis, & resignatarij, quàm ex beneplacito, & voluntate Papæ, qui liberrimam potestatem de Beneficij Ecclesiasticis disponendi, iisque onera imponendi habet.

Queritur 9. utrum rationem Pretij Simoniaci habeat, quod datur ad redimendam vexam, quæ quis impeditur à Beneficio per Electionem, Confirmationem, liberam Collationem, aut aliam quamvis provisionem obtinendo, vel obtento pacificè possidendo? Rationem dubitandi faciunt textus quoad speciem sibi contrarij; nam can. questum 4. caus. 1. q. 3. & c. dilectus 28. h. tit. ejusmodi redemptio non redargitur. Contra verò c. Mattheus 23. eod. pro Simoniacæ habetur Electio ejus, pro quo quidam ipsius amicus alteri, qui eidem contradicebat, pecuniam dedit, ut desisteret à vexatione.

Sed concordari textus hi ope distinctionis possunt: Vel enim redimuntur molestiæ, & vexatio, facta post jus in Beneficio jam plenè questum, vel redimuntur illæ, quæ opponuntur ante jus plenè questum ad impediendam Confirmationem delicti, Institutionem præsentati &c.

Si primum, vexationem hujusmodi injustam redimens Simoniam nullam committit. Ita Gloss. in c. dilectus cit. V. restituere, Abb. ibid. n. 3. Navar. Man. c. 23. n. 102. Sylv. V. Simonia q. 13. pr. Azor p. 3. l. 12. c. 11. q. 4. Suar. l. 4. c. 50. n. 2. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 110. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 22. Palao tr. 17. D. 3. p. 20. n. 1. Vivian. in c. Mattheus cit. pr. Barbof. ibid. n. 4. Gonzal. n. 2. Wagnereck not. 1. Fagn. in c. nobis eod. n. 104. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 21. & c. 50. n. 25. Præposit. Frising. cas. 21. n. 19. P. Friderich de Simon. c. 2. n. 88. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 204. & ad Rubricam præsentem docent Zoesl. n. 64. Pirh. n. 105. Engl. n. 31. König n. 15. §. ad hæc, Schambog. n. 90. Wiestner n. 70. Reiffenstuel n. 309. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. ad 5. & reliquis tum TT. tum Canonistis, propter can. questum, & c. dilectus cit. Ratio est, quia hoc casu pecunia non datur pro aliquo spiritali (nam hoc jam ponitur esse plenè obtentum,) sed solum pro cessatione ab injuria, & molestiis.

136 Si secundum, altera distinctio est adhibenda, an vexatio, & molestia opponatur ab eo, qui ad Beneficij consecutionem predeste potest, ut sunt Electores, Collatores, Patroni &c. an ab alio, qui tantum potest obesse v. g. impediendo Electorem, ne suffragium ferat, vel eligendum, ne eligi possit. Si prius, redemptio talis vexæ Simoniacæ est, ut cum S. Thom. l. cit. ad vertunt Abb. in c. dilectus cit. n. 4. Sot. l. 9. de Just. q. 6. art. 1. ad 5. Ugolin. in tab. 1. c. 9. §. 8. n. 3. Suar. c. 50. n. 18. Less. n. 106. Laym. n. 22. concl. 8. Palao p. 20. n. 4. Wagnereck not. 3. Matthæucc. c. 49. n. 22. & c. 50. n. 25. Friderich. n. 99. Pirhing n. 109. Schambog. n. 93. Wiestner n. 71. Magnif. P. Schmier n. 207. & alij supra propter textum c. Mattheus cit. ubi sermo est de vexatione illata ad impediendam Confirmationem, conf. ante Beneficium plenè obtentum. Ratio est, quia qui non habet jus spirituale, quod acquirere intendit, licet redimendo vexationem pecuniâ, immèdiatè non det pecuniam pro re spirituali, sed pro vexatione, vult tamen mediante pecunia hanc removendo parare sibi viam ad rem spiritualem, quod cum unicè sit æstimabile propter rem spiritualem, ita redimens vexationem virtualiter censetur emere velle ipsam rem, vel jus spirituale, quod ita cupit acquirere. Conf. quia tunc impetrare pecuniâ ab injustè vexante, ut impedimentum removeat, idem est, ac petere, ut eligat, vel conferat Beneficium; nam vexatio illa consistit in injusta negatione debitæ Electionis, Confirmationis, vel Institutionis, negatio autem non tollitur, nisi per actum contrarium, qui in casu proposito est ipsa Electio, Confirmatio, vel Institutio; igitur dare aliquid temporale alicui, ut cesset à tali injusta vexatione, idem est, ac dare pro ipsa Electione, quod est Simoniacum, saltem contra Jus positivum Ecclesiasticum.

137 Si posterius, non erit hujusmodi redemptio Simoniacæ. Ita Suar. n. 23. Less. n. 108. Laym. concl. 8. §. secundo, Palao n. 4. Pirhing n. 110. Wiestner n. 72. Reiffenstuel n. 310. Friderich. n. 97. Schmier n. 208. cum cit. Ratio est, tum quia talis redemptio nullo Jure prohibetur; tum quia sic redimens tantum removet injuriam, viam autem ad Beneficium non facit expeditiorem, quam fuerit ante oppositionem injustam impedimenti. Conf. quia jus, quod hoc casu intendo per redemptionem vexationis, non est jus primum quærendum, sed jam quæsitum; habeo enim jus quæsitum, ut mihi non fiat vis, & injuria, seu ut alter me non impediat v. g. à concursu ad examen, à petenda Electionis Confirmatione, Institutione, &c. & ad hoc liberum, & expeditum conservandum do pecuniam, sicque nihil aliud emo, quam immunitatem istius juris. Quod autem postea consequatur jus in

Beneficio per Institutionem, vel Confirmationem, respectu illius redemptionis, & cessationis à violentia per accidens est, cum ex ea per se non dependeat, neque ex illa sequatur jus in Beneficio, sed à Collatore liberè tribuatur.

Porro, quod n. præc. dictum est de extraneo, extendendum etiam est ad casum, quo ipse Elector, vel Collator aliquem vexat, si ita vexer non formaliter, & quæ talis, scilicet negando suum suffragium, Institutionem, Confirmationem; sed materialiter, & ut quisvis alius privatus, v. g. injustè diffamando, aut Coelectores injustè avertendo, ne suffragium pro aliquo ferant; nam in hoc casu, si pecunia pro redemptione talis vexæ injustæ detur, Simonia non incurritur. Suar. n. 28. circa fin. Less. n. 107. P. Friderich. n. 99. fin. P. Schmier n. 209. est enim redemptio injuriæ, quam aliquis sustinere non tenetur.

Quæritur 10. quid requiratur, ut redemptio vexæ in Beneficio accepto sit licita? 1. Ex communi DD. necessariæ sunt sequentes conditiones.

1. Jus, quod pecunijs contra injustam vexationem tueor, debet esse certum, saltem secundum commune judicium peritorum; aliàs non est simpliciter habitum, seu acquisitum. Hinc certò committit Simoniam, qui, quando videt Electionem suam impugnari, vel Beneficium collatum fieri litigiosum posse, ijs, qui impugnare illam, aut litem super Beneficio movere contendunt, dat pecuniam, vel aliud temporale, ut ab impugnatione vel lite desistant. Gloss. in c. cum pridem 4. V. non duximus de Pact. Abb. ibid. n. 9. Felin. in c. dilectus 28. h. tit. n. 3. Rebuff. tit. de simon. n. 18. Suar. l. 4. c. 50. n. 10. Less. l. 2. c. 55. n. 107. Palao tr. 17. D. 3. p. 20. n. 2. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 22. Schambog. hic n. 91. Pirhing n. 108. P. Friderich. n. 89. P. Reiffenstuel n. 316. Ratio est, quia quando quis in Beneficio acquisito impugnatur, aut impugnari potest, jus firmum in illo non habet; conf. si mediante temporali justam impugnationem avertit, per temporale viam sibi parat ad spirituale, & sic mediante temporali sibi procurat jus spirituale, vel saltem firmitatem ipsius. Secus est, si Jus quidem non foret omnino certum, sed is, qui illud impugnat, aut impugnaturus est, ad hoc uti vult malis artibus, mendacijs, & subornationibus testium; nam ab hoc vexam liceret per temporale redimere, cum revera injusta sit, & redimens jus certum habeat ad petendum à quovis, ne malis artibus impugnetur. Suar. n. 12.

2. Vexatio, quam quis vult redimere, debet esse injusta; quia si justè turbatur, v. g. quia dubium est, an Electio, Collatio &c. Beneficij fuerit legitima, propriè vexationem non patitur: conf. non tam

redimet vexam, quàm ipsum jus, quod non habet, sibi comparat, vel saltem firmitatem illius, Suar. n. 11. Zoef. n. 64. Pirh. l. cit. P. Friderich n. 91.

3. Res, quæ datur pro illicita vexatione, debet esse temporalis; nam si daretur res spiritualis, committeretur Simonia; quia daretur pro re temporali, scilicet injusta vexatione, quæ est res temporalis, Suar. n. 14. & 15. Zoef. Pirh. l. cit. Friderich n. 90.

4. Non debet supereffe alia via tollendi vexationem, e. g. adeundo Judicem, & jus suum viâ Juris defendendo; nam si via suppeteret se liberandi à vexa, pecuniâ istam redimens illicite ageret, non quidem Simoniam committendo (quia adhuc daret temporale pro temporali) sed contra Charitatem, & peccato scandali; quia cooperaretur peccato alterius, dando pecuniam, quam alter licite acceptare non potest. P. Friderich n. 92. & 93.

141 5. Ut Innoc. Abb. & alij in c. dilectus cit. volunt, jus, quod ita injustè impugnatur, debet esse plenum. Hinc si quis in Beneficio plenum jus nondum acquisivit, e. g. si tantum est presentatus, nondum verò institutus, electus, nondum verò confirmatus &c. & in hoc suo Jure injustè vexatur, secundum istos DD. non potest pecuniâ redimere vexationem. Sed meliùs etiam huic permittitur redemptio vexæ injustæ; quia Jus hujusmodi personale aequè certum est, ut ponitur, quàm illud reale, quod acquiritur per institutionem presentati. Confirmationem electi: & præterea videtur eadem esse ratio; nam hoc casu vexationem redimens non acquirit novum jus, sed tantum tueri illud, quòd habet removendo obstaculum injustè positum.

142 Quæritur 11. an si quis post Confirmationem, vel Collationem factam, adeoque post acquisitum plenum jus in Beneficio quoad proprietatem, injustè impediatur ab acquirenda possessione, possit pecuniâ redimere vexationem, etiam ab eo, qui potest prodesse, sive in possessionem mittere? Negant Abb. in c. ad aures 24. b. tit. n. 6. & in c. dilectus 28. eod. n. 4. Redoan. p. 3. de Simon. c. 22. n. 2. Lotter. l. 3. de re Benef. g. 29. n. 130. Honor. hic n. 18. ex ratione, quia dare aliquid alicui, ne impediatur possessionem, est dare, ut mittat in possessionem; non enim aliter desinit impedire possessionem, quàm mittendo, seu inducendo in possessionem. Possessio autem est quid spirituale, vel ei annexum; quia per illam acquiritur exercitium spiritualium, & ipsa ratione spiritualis tituli confertur. Ergo non licet vexationem redimere pecuniâ ad acquirendam possessionem; quia daretur temporale pro spirituali.

143 Sed probabilis affirmant Suar. l. 4. c. 50. n. 31. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 110.

Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 22. §. exinde Barbof. in c. 36. b. tit. n. 4. Wagnereck in c. 23. eod. not. 4. Zoef. hic n. 66. Pirh. n. 111. Schambog. n. 95. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. ad 5. ubi absolute ait, postquam alicui jus acquisitum est in Beneficio, licitum esse pecuniâ injusta impedimenta remove, utique acquirendæ possessionis. Ratio est, quia possessio, secundum se spectata, non est jus aliquid spirituale, sed tantum quiddam temporale, sive corporalis apprehensio rei, & tantum est rei spirituali annexa, quatenus ex titulo spirituali pendet, cujus vi capitur. Postquam ergo titulus spiritualis plene est acquisitus, etiam si possessio de novo acquiratur, non tamen acquiritur tanquam annexa rei, seu juri spirituali, sed secundum se, ut quid corporale, per se, & immediate debitum, licet postea conjuncta cum titulo spirituali fiat spiritualis. Ergo non est Simonia pecuniâ redimere vexationem possessionis; quia solum redimitur factum, non jus Beneficij.

Procedit autem hoc solum casu, quo¹⁴⁴ jus spirituale Beneficij certum est quoad Proprietatem; nam si illud in dubium vocaretur, & ideo denegaretur possessio, redemptio istius per pecuniam Simoniacæ foret, ut l. cit. advertunt Suar. Laym. Pirh. &c. & ratio est, quia tunc non per se solum redimeretur possessio, sed ut Juri, vel titulo spirituali annexa, adeoque hoc modo redimeretur ipsum Jus spirituale.

Ad Argumentum in contrarium allatum¹⁴⁵ patet ex hæcenus dictis. Neque obstat textus can. Decimas 7. caus. 16. q. 7. ubi injungitur Episcopis, ut prohibeant, quolibet munere redimi Decimas, quas populus dare non vult: quæ prohibitio ideo facta videtur, quòd Decimæ sint spiritualibus annexæ, ideoque emi non possint etiam ad redimendam vexam. Nam respondetur, ibi tantum prohiberi Laicis, ne hujusmodi extorsionem faciant; vel si etiam Clericis prohibetur, ne tali casu Decimas à Laicis redimant, id factum est, non quòd talis redemptio verè sit Simoniacæ, sed quia inde Laici spe lucri faciendi occasionem arriperent similes injurias inferendi Ecclesijs: hinc Episcopi compellere illos debent ad Decimas solvendas, & Clericis prohibere, ne eas redimant, qui tamen, si contra hujusmodi prohibitionem agant, non propterea fient Simoniaci, Suar. c. 50. cit. n. 35. Pirh. n. 111. cit.

Quæritur 12. an dari absque Simonia¹⁴⁶ possit pecunia Electoribus, ne eligant indignum, vel minus dignum? n. Distinguen-do, an certæ alicujus personæ electio directè intendatur, an verò solum intendatur remotio personæ indignæ, vel minus dignæ, alias fortassis eligendæ.

Si primum, in praxi pecunia ad excludendam personam indignam sine Simonia vix dari potest; confertur enim data pecunia

eunia ad removendum quidem indignum, sed eo fine, ut fiat sic locus personæ, quam dans pecuniam directè intendit. Azor. p. 3, l. 12. c. 7. q. 3. Suar. c. 50. cit. n. 4. Barbof. in c. 27. n. 4. §. potest. Honor. hic n. 18. caf. 7. Reiffenst. *ibid.* n. 146. Matthæucc. *Offic. Eccl.* c. 50. n. 27. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 213.

147 Si secundum, periculosa quidem & hoc casu est datio, fieri tamen absque labe Simonie potest, præsertim si electio indigni, & damnum ex ista impendens Ecclesiæ per recursum ad Superiorem impediri nequeat. Ita præter *citt.* advertunt Navar. *Man.* c. 23. n. 102. Sot. l. 9. de *Just. q. 6. art. 1. ad 1.* Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 23. Less. l. 2. de *Just. c. 35. n. 113.* Palao tr. 17. D. 3. p. 20. n. 8. Zoel. *hic n. 28.* Pirhing n. 87. Schambog. n. 59. Wiesel. n. 73. Reiffenstuel n. 145. Ratio est, quia in tali casu non datur temporale pro spirituali, sed ne spirituale indignè, & malè conferatur: & ita dans temporale redimit injustam vexationem Ecclesiæ, & impedit damnum, quod huic ex electione indigni foret securum.

148 Addidi, Si electio indigni, & damnum ex ista impendens Ecclesiæ per recursum ad Superiorem impediri nequeat; nam si absque gravi incommodo adiri potest Superior, qui vexationem impediatur, redemptio vexæ per pecuniam ex parte dantis Simoniaci quidem fortè non erit, semper tamen erit illicita, ut notat Barbof. n. 4. *cit. in fin.* & teste P. Friderich de *Simon. c. 2. n. 102.* communis est Canonistarum. Ratio est, quia ut bene notat Palao l. *cit. n. 9.* hoc casu Rectores accipientes pecuniam, cum non habeant causam legitimam, quæ talem receptionem honestet, Simoniam committunt, cui dans cooperatur. Non licet autem cooperari alterius peccato, quando malum, quod tali cooperatione vitare contendimus, aliâ viâ vitare sine gravi nostro incommodo possumus. Ergo &c.

149 Quæritur 13. quænam circumstantiæ considerandæ sint, ut cognoscatur, an munus aliquod temporale habeat rationem pretij Simoniaci dati pro re spirituali, vel non? *n.* Pro foro conscientie res caret omni difficultate; nam in hoc foro attenditur cujusvis conscientia, ejusque inspicitur mens, & intentio. Zoel. *hic n. 55.* Reiffenst. *ibid.* n. 100.

150 In foro externo considerandum est 1. an Pactum intercesserit; nam si intercessit, major est præsumptio Simonie, quam cum

simpliciter aliquid temporale datum est; quia SS. Canones valde improbant Pacta in hujusmodi negotijs: quamvis etiam interdum Pacta honesta fieri possint sine Simonia, ut ad redimendam vexam, ad compensandum accidentalem, & extraordinarium laborem, ad securitatem stipendij &c. Suar. l. 4. de *Simon. c. 36. n. 2.* Zoel. n. 55. *cit.* Pirh. n. 132.

2. Considerandum, an in tali pacto intervenerit aliqua causa, ob quam datio temporalium cohonestari, & excusari à Simonia possit; nam si talis aliqua causa subfit præsumi Simonia non debet, nisi aliæ circumstantiæ, & conjecturæ moraliter ad id cogant; quia in dubio tenemur factum proximi interpretari in meliorem partem, si factum talis interpretationis sit capax c. *estote 2. de R. J.* cujusmodi causa honesta, & titulus esse potest vel ratione gratuitæ donationis, vel ex obligatione Justitiæ, vel ex lege, aut consuetudine &c. Suar. n. 9. & 10. Zoel. Pirhing l. *citt.*

3. Consideranda qualitas personæ dantis, & accipientis; nam nobilitas, consanguinitas, specialis amicitia, vel honestas morum &c. in dante, vel accipiente est signum donationis gratuitæ. Suar. c. 36. *cit. n. 12.* Barbof. in c. 18. b. tit. n. 1. Pirhing n. 133.

4. Consideranda quantitas rei temporalis date; nam si modici pretij sit, pro nihilo reputatur; quia non est verisimile dari illud tanquam pretium pro re tam præstante, uti est res spiritualis. Secus si magni pretij, licet magni pretij sit tantum respectivè ad dantem, vel accipientem. Suar. n. 13. Barbof. Pirh. l. *citt.*

5. Consideranda est circumstantia temporis, sive occasio dationis; nam si fiat urgente necessitate, quia hic & nunc is, cui datur, tali re indiget, censetur potius dari liberaliter, & ad sublevandam necessitatem. Abb. in c. 18. b. tit. n. 3. Barb. Pirh. l. *citt.*

6. Considerari debet, an munus temporale detur ante receptionem spiritualium, vel post illam immediatè, an verò ex intervallo; nam si ante receptionem, vel in receptione, aut immediatè post illam, res temporalis non ita facilè præsumitur data ex liberalitate, sed potius ex necessitate, ut colligitur ex *can. emendari 104. caus. 1. q. 1.* & *can. sicut 4. caus. cit. q. 2.* Secus; si datio fiat ex intervallo; tunc enim facilè præsumitur facta ex liberalitate, & gratitudine *can. quàm pio 2. & can. sicut cit. q. cit.*